

Obsah

1. Chov skotu	11
1.1. Chov skotu v ČR a v EU	12
1.2. Užitkové vlastnosti skotu a jejich hodnocení	16
1.2.1. Mléčná užitkovost	16
1.2.1.1. Mléčná žláza	16
1.2.1.2. Sekrece mléka a jeho složení	17
1.2.1.3. Získávání mléka	18
1.2.2. Hodnocení mléčné užitkovosti	19
1.2.2.1. Zpeněžování mléka	20
1.2.2.2. Kontrola mléčné užitkovosti (KU)	20
1.2.2.3. Činitelé ovlivňující mléčnou užitkovost	22
1.2.3. Masná užitkovost	22
1.2.3.1. Mateřská užitkovost	23
1.2.3.2. Růstová schopnost	23
1.2.3.3. Činitelé ovlivňující masnou užitkovost	26
1.2.3.4. Zpeněžování jatečného skotu a jatečných telat	27
1.2.3.5. Příprava jatečných zvířat k porážce	27
1.2.3.6. Zrání masa	28
1.2.4. Plodnost skotu	28
1.2.4.1. Dospělosti skotu	28
1.2.4.2. Období stání na sucho	29
1.2.4.3. Porod	29
1.2.4.4. Obnova reprodukce	30
1.2.4.5. Tělesná kondice a plodnost skotu	30
1.2.4.6. Tělesná kondice krav bez tržní produkce mléka	31
1.2.4.7. Základy fyziologie pohlavního cyklu (říjový cyklus, říje)	31
1.2.4.8. Detekce říje	32
1.2.4.9. Metody plemenitby	34
1.2.4.10. Detekce březosti	34
1.2.4.11. Činitelé ovlivňující plodnost	35
1.2.4.12. Hodnocení plodnosti - ukazatele	35
1.2.4.13. Obrat základního stáda krav	37
1.3. Užitkové typy a hlavní plemena skotu	38
1.3.1. Mléčná plemena	38
1.3.2. Kombinovaná plemena skotu	40
1.3.3. Masná plemena skotu	41
1.4. Základy řízení chovu skotu	46
1.4.1. Obrat stáda	46
1.5. Chov dojeného skotu	49
1.5.1. Ekonomické souvislosti chovu dojeného skotu	49
1.5.2. Principy šlechtění dojeného skotu v ČR	54
1.5.3. Řízení chovu hlavních kategorií dojeného skotu	55

1.5.3.1. Odchov telat	55
1.5.3.2. Odchov jalovic (mladého skotu)	61
1.5.3.3. Chov dojnic	61
1.5.3.4. Výkrm skotu	74
1.6. Chov masného skotu – systém chovu krav bez tržní produkce mléka	76
1.6.1. Management stáda a technika chovu v průběhu roku	77
1.6.2. Principy šlechtění masného skotu v ČR	80
1.6.3. Ekonomické souvislosti chovu krav bez tržní produkce mléka	81
2. Chov prasat	85
2.1. Význam chovu prasat	86
2.2. Typologie a plemena prasat	88
2.2.1. Typologie prasat	88
2.2.1.1. Typ	88
2.2.1.2. Konstituce	90
2.2.1.3. Zevnějšek	91
2.2.2. Plemena prasat	91
2.2.2.1. Mateřská plemena prasat	92
2.2.2.2. Otcovská plemena prasat	92
2.3. Plemenářská práce a hybridizace v chovu prasat	94
2.3.1. Plemenářská práce	94
2.3.1.1. Komponenty plemenářské práce	94
2.3.1.2. Metody plemenitby	95
2.3.1.3. Šlechtitelské programy	95
2.3.2. Hybridizace	96
2.3.2.1. Heteroze	96
2.3.2.2. Hybridizace v chovu prasat	97
2.4. Užitékové vlastnosti prasat	99
2.4.1. Reprodukce prasnic	99
2.4.1.1. Plodnost prasnic	99
2.4.1.2. Mléčnost	102
2.4.2. Výkrmnost	103
2.4.3. Jatečná hodnota a kvalita masa	105
2.4.4. Realizace jatečných prasat	107
2.5. Výživa prasat	108
2.5.1. Živiny krmiva	108
2.5.1.1. Energie	109
2.5.1.2. Dusíkaté látky	110
2.5.1.3. Minerální látky	110
2.5.1.4. Vitaminy	111
2.5.1.5. Voda	111
2.5.2. Krmná aditiva	112
2.5.3. Technika výživy jednotlivých kategorií prasat	112
2.5.3.1. Prasnice a prasničky	113
2.5.3.2. Selata	114

2.5.3.3. Běhouni	115
2.5.3.4. Kanci	115
2.5.3.5. Prasata ve výkrmu	116
2.6. Odpady a kejda v chovu prasat	117
2.6.1. Úvod	117
2.6.2. Charakteristika kejdy a její produkce	117
2.6.3. Systémy ošetření a zpracování prasečí kejdy a hnoje	118
2.6.4. Kejda a životní prostředí	119
2.7. Technika a technologie chovu prasat	121
2.7.1. Technologie chovu	121
2.7.2. Členění technologií prasat	122
2.7.3. Chov jednotlivých kategorií prasat v bezstelivových provozech	123
2.7.3.1. Prasnice nezapuštěné a nízkobřeží	123
2.7.3.2. Břeží prasnice	124
2.7.3.3. Prasnice rodící a kojící	126
2.7.3.4. Běhouni	127
2.7.3.5. Výkrm	129
2.7.4. Stelivové systém ustájení prasat	130
2.8. Ekonomika v chovu prasat	132
2.8.1. Cíle produkce prasat	132
2.8.2. Cesty zlepšení efektivity produkce prasat	132
2.8.3. Zisk a efektivita v produkci prasat	134
2.8.4. Hodnocení ekonomiky chovu prasat, rentabilita výroby	136
3. Chov drůbeže	139
3.1. Význam chovu drůbeže	140
Stavy drůbeže	140
3.2. Význam drůbežích produktů pro lidskou výživu	141
3.2.1. Drůbeží maso	141
3.2.2. Vejce jako potravina	142
3.3. Přehled chovaných druhů drůbeže	143
3.3.1. Hrabavá drůbež	143
3.3.1.1. Kur domácí - slepice	143
3.3.1.2. Krůty	144
3.3.1.3. Perličky	145
3.3.1.4. Japonské křepelky	145
3.3.1.5. Bažanti	145
3.3.2. Vodní drůbež	145
3.3.2.1. Kachny pekinské	145
3.3.2.2. Kachny pížmové	146
3.3.2.3. Husy	146
3.3.3. Pštrosi	146
3.3.4. Masní holubi	146
3.4. Snáška a produkce vajec	147
3.4.1. Vlivy působící na snášku	147

3.4.2. Snáškový cyklus	148
3.4.3. Tvorba a složení vejce	149
3.4.3.1. Tvorba vejce	149
3.4.3.2. Složení vejce	151
3.4.4. Konzumní vejce	154
3.4.4.1. Ošetřování konzumních vajec	154
3.4.4.2. Vady a abnormality vajec	154
3.4.4.3. Značení vajec	155
3.4.4.4. Jakostní třídění vajec	155
3.4.4.5. Technologická hodnota vajec	156
3.4.5. Násadová vejce	157
3.4.5.1. Násadová vejce	157
3.4.5.2. Posuzování násadových vajec	157
3.5. Masná produkce	159
3.5.1. Růst	159
3.5.2. Faktory ovlivňující růst	159
3.5.2.1. Faktory vnitřní povahy	159
3.5.2.2. Faktory vnější povahy	160
3.5.3. Charakteristiky výkrmu	160
3.5.4. Jatečná zralost	161
3.5.5. Výkup, porážka a úprava jatečné drůbeže	162
3.6. Produkce peří	164
3.6.1. Význam peří	164
3.6.2. Růst a tvorba peří	164
3.6.2.1. Peří dle účelu	164
3.6.2.2. Pernice a nažiny	165
3.6.3. Získávání peří	167
3.6.4. Vlastnosti peří	167
3.6.5. Zpracování a využití peří	167
3.7. Chov nejvýznamnějších druhů drůbeže	168
3.7.1. Chov slepic	168
3.7.1.1. Chov slepic nosného typu	168
3.7.1.2. Chov slepic masného typu	171
3.7.2. Chov krůt	174
3.7.3. Chov kachen	177
3.7.3.1. Chov pekingských kachen	177
3.7.3.2. Chov pižmových kachen	179
3.7.4. Chov hus	181
3.8. Ekonomika chovu drůbeže	184
4. Chov ovcí a koz	185
4.1. Význam chovu ovcí	186
4.2. Současný stav a perspektivy chovu ovcí	186
4.3. Plemena ovcí v ČR a nejvýznamnější světová plemena	190
4.3.1. Plemena ovcí s kombinovanou užitkovostí	190

4.3.2. Skupina plemen s vysokou plodností a mléčností	191
4.3.3. Skupina plemen s vynikající masnou užitkovostí	192
4.4. Plodnost ovcí	194
4.4.1. Způsoby zapouštění ovcí	194
4.3.2. Inseminace ovcí	196
4.3.3. Ovlivňování a regulace pohlavního cyklu	197
4.4.4. Březost ovcí	198
4.4.5. Porod ovcí	199
4.4.6. Kontrola užitkovosti (KU)	200
4.5. Mléčná užitkovost ovcí	201
4.6. Ovčí produkty - produkce masa	203
4.6.1. Klasifikace jatečných ovcí	204
4.7. Vlnářská užitkovost ovcí	208
4.7.1. Stavba kůže a chlupů	208
4.7.2. Vlastnosti vlny	209
4.7.3. Vlivy působící na kvalitu vlny	213
4.7.4. Realizace vlny	214
4.8. Produkce ovčích kůže	215
4.9. Technika chovu ovcí	216
4.9.1. Odchov jehňat	216
4.9.2. Výkrm jehňat	218
4.9.3. Odchov chovných jehniček a beránků	219
4.9.4. Technika chovu ovcí v letním období	220
4.9.5. Technika chovu ovcí v zimním období	223
4.9.6. Ovčiny a jejich zařízení	223
4.10. Zootechnická opatření při ošetřování ovcí během roku	226
4.11. Ekonomika chovu ovcí	228
4.12. Význam chovu koz	229
4.13. Plemena koz	230
4.13.1. Dojná plemena chovaná v ČR	230
4.13.2. Masná plemena koz	231
4.13.3. Srstnatá plemena	231
4.14. Mléčná produkce	233
4.15. Masná produkce	235
4.16. Produkce srsti a zpracování kůže	236
5. Chov koní	239
5.1. Význam koní	240
5.2. Zevnějšek koně	241
5.2.1. Měření koní	241
5.2.2. Posuzování zevnějšku koně	242
5.3. Popisování koní	246
5.3.1. Užitkový typ	246
5.3.2. Barvy a odznaky	246
5.3.2.1. Základní barvy koní a odstíny základních barev	246

5.3.2.2. Odznaky vrožené	248
5.3.2.3. Odznaky získané	250
5.3.3. Praktické použití popisu koně	250
5.4. Mechanika pohybu	252
5.5. Výkonnostní činitelé	254
5.6. Plemena koní	256
5.6.1. Fylogenie a zoologické zařazení koní	256
5.6.2. Dělení plemen koní podle původu	257
5.6.3. Plemena koní v České republice	258
5.7. Organizace chovu koní v České republice	261
5.8. Reprodukce koní	262
5.8.1. Ošetření klisny po porodu a hříběte po narození	263
5.9. Odchov hříbat	264
5.9.1. Chovatelské a zootechnické zásady odchovu	264
5.9.2. Náhrada mateřského mléka	264
5.9.3. Odstav hříbat	265
5.10. Požadavky na ustájení koní	267
5.10.1. Způsoby ustájení koní	267
5.10.2. Požadavky na stáje pro koně	267
5.10.3. Požadavky podlahové plochy stájí	269
5.10.4. Podestýlka	270
5.10.5. Požadavky zoohygieny	270
5.10.6. Venkovní boxy	270
5.11. Pastva hříbat a koní	272
5.11.1. Způsoby pastvy	272
5.11.2. Ohrazení pastvin	272
5.11.3. Výběhy	273
5.12. Základy péče, ošetřování a krmení koní	274
5.12.1. Péče a ošetřování koní	274
5.12.2. Zásady krmení koní	274
5.13. Bezpečnost práce při chovu koní	279
5.13.1. Hlavní zásady bezpečnosti práce při zacházení s koňmi	279
5.13.2. Zvedání a držení končetin	279
5.13.3. Předvádění a vodění koní	280
5.14. Využití koní v současnosti	282
5.14.1. Význam koní v kultuře a sportu	282
5.14.2. Početní stavy a rozšíření koní ve světě	284
5.14.3. Vývoj početních stavů koní v ČR	284
Seznam použité literatury	288